

POTENTA BASMUSKLER

Rel 212SE imponerar

REL fortsätter på den inslagna vägen, och följer nu upp G1 och G2 med stora och liknande prissatta 212SE.

TEXT JONAS BRYNGELSSON MEDLYSSNING OCH KOMMENTARER MAGNUS FREDHOLM
FOTO REL, MAGNUS FREDHOLM

⊕ Finish
Basmängd och kvalitet
Koppling

⊖ Storleken?

⊞ En kostsam men samtidigt högkvalitativ
bashögtalare, precis lika bra för hifi som
hemmabio

En av de roligaste nyheterna på vinterns CES-mässa i Las Vegas var helt klart engelska REL:s demonstration av den minst sagt kralligt byggda och utrustade basen 212SE. Rent hierarkiskt ligger den under G1 och G2 från Gibraltar-serien, men med en prislapp på 36 000 kronor kostar den faktiskt en tusenlapp mer än G2:an och bara 4 000 mindre än G1. I Superior-serien blir 212SE klart störst, bland tidigare småsyskonen S2, S3 och S5.

Det är nu också lite olika inriktningar mellan Gibraltarbasarna och den här, och med 212:an har man utökat konarean rejält med dubbla aktiva 12-tumselement och två matchande, lika stora slavar (en bakåt och en neråtriktad). Ja, man kan nog säga att med 212 ska man få både finlir och bang-for-the-buck, och marknadsförs följdriktigt lika mycket som krallig hemmabio-bas som finlirande hifi-bas.

Men tillbaka till mässan, där man bullat upp med två stycken lågt delade 212:or i en rak hifi-uppställning. Ja, basresurserna gick liksom inte att ta miste på, men demonstrationen var helt klart mer inriktad mot kvalitet än kvantitet.

Både och

Det där att klara både och är ju lite av en signal hos REL, som alltid förordat högnivåkontakt (Speakon) för hifi-bruk, för allra bästa integration med stereohögtalarna. Den stora fördelen är att du kopplar LFE-signalen separat, och vips så har du både och. LFE-signalen delar du i receivern eller processorn och ställer den kanske vid 70–80 Hz. Har du någotsånär stora huvudhögtalare, ställer du den interna delningen i botten (30 Hz) för allra bästa integration och överlag resultat. Det där med 30 Hz ska du förövrigt ta med en nypa salt. När vi mätte, brukar det visa sig att det REL anger som 30 ofta motsvarar samma delning som andra märken kallar 50 Hz...

Dubbla 12:or som sagt och en därtill en minst sagt rejäl klass D-förstärkare på hela 1 000 watt (Nextgen2). Ja, det har hänt en del med det anrika märket sedan man fick nya, amerikanska ägare för några år sen nu: förr var basarna nästan uteslutande utrustade med modest specade, traditionella klass AB-förstärkare på ett eller några hundra watt.

Elementen är minsta sagt rejäla, med metallkoner i ett material som heter *Continuous Cast*, ja gjuten lättmetall med andra ord. Den yttre upphängningen är väl tilltagen liksom magneten och dimensionen på talspolen, som vi ser när vi skruvat ur ett element.

Att matcha dubbla 12:or med

REL 212SE

Pris: 35 990 kronor

Princip: Aktiv bas, slavbas

Bestyckning: 2x12 tum (aktiva), 2x12 tum (passiva)

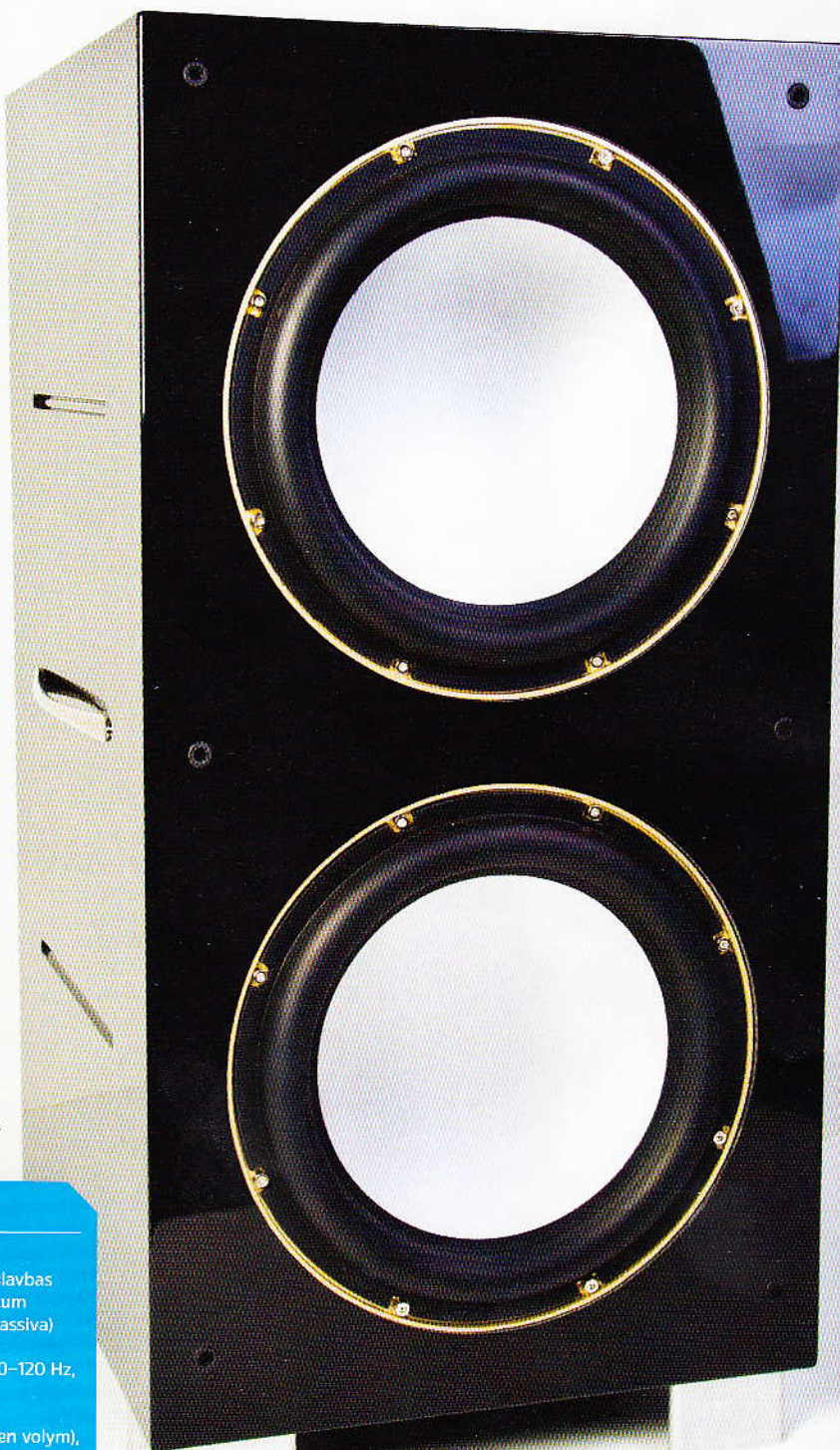
Effekt: 1 000 W

Delningsfrekvens: 0–120 Hz, variabel

Fas: 0/180 grader

Inkoppling: LFE (egen volym), 1 par lågnivå + 1 Speak-On (egen volym), trådlös (med separat sändare)

Info: www.hifi-agenten.se

Baksidans kontrollpanel, med de separata volymrattarna för LFE och stereoingång, och för bästa prestanda i hemmabio bör man alltså koppla dels LFE och dels höger/vänster högnivåsignal. På bilden dessutom Longbow, tillbehöret för trådlös överföring mellan processor och subbas, samt den ena slavbasen.

en konventionell basreflexlösning kan vara en riktigt dålig idé. Om du som här, ska ha ut frekvenser neråt 20 Hz (-6 dB), blir både längd och omfång otympligt tilltagna, för att inte tala om eventuella blåsjud som kan uppstå liksom onödigt kompression.

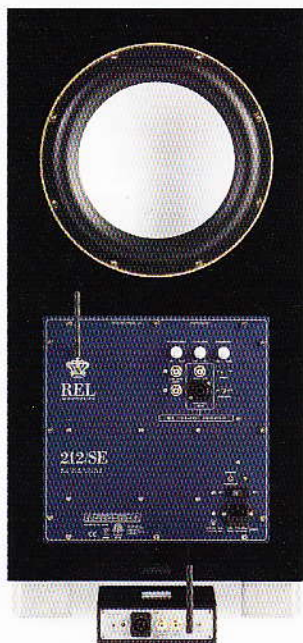
Svaret är passiva slavbasar, som ska (minst) motsvara den aktiva konarean. Dubbla passiva 12:or därmed, med identiska element minus magnet och spole.

Respekt

Det är överlag ett respektin-givande bygge, men 212:an känns ändå inte så väldigt rumsdominerande, eftersom man klokt nog valt att bygga den mer på höjden. Lådan är välbyggd med 38 mm milt stagad mdf, men blir på grund av sin storlek ändå inte så "tokdöd" som man kunnat önska vid ett knacktest. Vikten ligger ändå på respektabla 55 kilo!

Det är den bakåtriktade slaven som sätter begränsningarna när vi ska placera 212SE optimalt. Den går visst att placera mot bakväggen vid den ena front-högtalaren, men du kommer vilja ha minst en decimeter, gärna två, tre eller mer till bakväggen. Den placering vi till sist fastnade för, var utmed den vänstra sidoväggen, ungefär mittemellan frontarna och lyssningspositionen.

Förutom de mycket goda uppkopplingsmöjlig-

Baksidans kontrollpanel, med de separata volymrattarna för LFE och stereoingång, och för bästa prestanda i hemmabion bör man alltså koppla dels LFE och dels höger/ vänster högnivåsignal. På bilden dessutom Longbow, tillbehöret för trådlös överföring mellan processor och subbas, samt den ena slavbasen.

lågbasstödet, blir stereobilden ännu mer fokuserad och allt faller liksom på plats, med ordning och reda och en oanade dynamikreserv att ösa ur.

Dubbla slavladdade 12:or gör att man kan befara en viss

heterna medelst kabel, finns också en trådlös nyhet på 212SE: en trådlös sändare som kan köpas till och ge 15 meter av trådfri, okomprimerad, luftburen signalöverföring. Men som sagt, det är ett tillbehör som får köpas till och som vi vid testtillfället inte hade tillgång till.

Stereo först

Hifi-knutte som jag är, börjar jag lyssningen med en helt vanlig 2.1-uppsättning och "vanlig" musik i två kanaler, lägsta delningen och relativt låg nivå. Ja, nivån är något du kan komma få jobba med, för det är lätt hänt att 212:an nästan helt tar över föreställningen, det finns liksom resurser att ösa ur, milt sagt.

När allt är perfekt justerat infinner sig den där svårförklarliga stadgan i ljudet. Genom det högkvalitativa

Med tygfronten på blir 212SE avsevärt mer diskret.

slöhet, men icke. Okej, basen från 212SE är inte riktigt lika dynamisk och hårdslående som den från G1 eller G2. Ljudet är mer omfångsrikt, om man säger så, och lågbaspresentationen något rundare, ja generösare skulle man kunna säga.

Oproblematisk skulle man också kunna säga, och det är inga som helst problem att matcha basen till väl så stora golvhögtalare och relativt små stativhögtalare.

Elbasar får kött på benen och bastrummor blommar ut med både kraft och kontur i anslagen. Härligt!

Och så film

Med dialogdriven film ger den till hemmabion exakt samma förbättringar som vid musiklyssningen i stereo, med bättre fokusering och ett fastare fundament att stå på. Men testets verkliga utropstecken är helt klart när 1-effekterna går igång när vi matar mer actionmättad film i spelaren. Explosioner får hela redaktionen att dallra men även kanoner och handeldvapen får

ökad tyngd och faktiskt också precision.

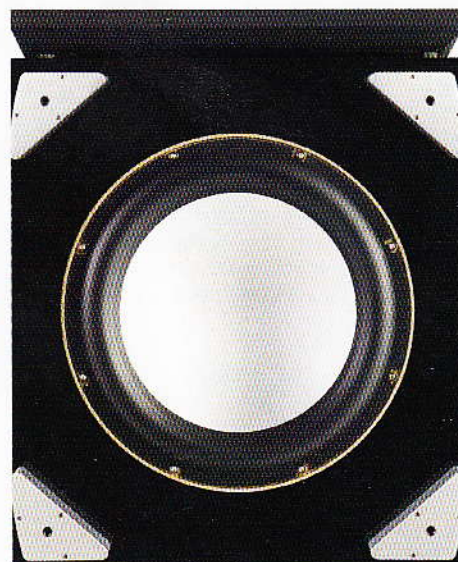
Ja, jag vet inte riktigt hur jag ska slå knut på mig själv för att beskriva det här. Visst har vi rent kvantitativt haft väl så imponerande pjäser på redaktionen, men inte så här mycket råstyrka, bråddjup och samtidigt skyhöga kvalitet.

Hur står sig 212SE med "storebröderna" från Gibraltar-serien? Jag och medlyssnare Magnus har rådbäddat våra hjärnor ljudminnesbankar och tycker båda, samfällt, att 212SE är minst lika bra, kanske bättre, men på lite olikartat sätt jämfört med G1 och G2. 212SE är generösare och presterar helt klart mer bas(mängd). Den är

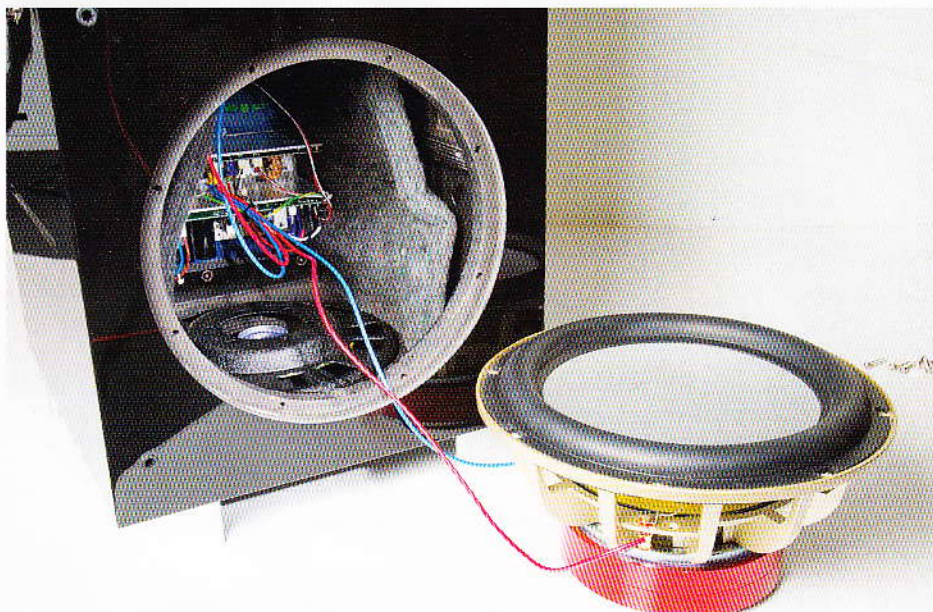
lättare att placera och integrera. Det den saknar, är lite av Gibraltar-basarnas snabbhet och dynamiska kraftverkan. De är mer samlade i sina basattacker, vilket ju alltid är bra, men samtidigt tjusas vi båda storligen av 212:ans bussigare, ja lite rundare spelstil.

Vill definitivt ha, minst lika mycket för hifi-lyssning som för härliga filmupplevelser. ■

Den andra slavbasen spelar nedåt. De rejäla fötterna i aluminium har kraftiga gångor för den typ av fötter du föredrar.

»Det är inga som helst problem att matcha basen till väl så stora golvhögtalare och relativt små stativhögtalare.«

Självklart måste vi skruva isär 212SE, och vi väljer att ta ur det undre aktiva elementet. Lätt att både ta ur och återmontera eftersom skruvarna är maskingängade och det sitter gänginsatser i lådan också.

Notera den diskreta limträstagningen, att det nedåtriktade slavmenbranet är en komplett högtalare exklusive magnetpaket (man ser talspolen mitt i) samt det minst sagt rejäla tolvtumselementet.